

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta, 131/2025 vp

Alkoholijuomien toimitusmyynnin mahdollistava alkoholilain viivästyy budjettilakien käsittelyaikataulusta ja lain hyväksyminen siirtyy kevätistunto-kaudelle 2026. Lakimuutos on huomioitu kuluvaan vuoden 2025 talousarviossa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) 33.02.05 ja Aluehallintoviraston (AVI:t) 28.40.01 momenteilla, joissa Valviralle on huomioitu 80 000 euron ja aluehallintovirastolle 160 000 euron lisäystä. Lupa- ja valvontaviraston perustamisen myötä lisäresurssit siirtyvät uudelle virastolle vuoden 2026 talousarviossa (28.40.04).

Hallituksen esityksessä lakimuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026, mutta useat pykälät on tarkoitettu tulemaan voimaan viiden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta (aikaisintaan 1.6.2026). Voimaantulon porrastaminen on perusteltua, jotta lupa- ja valvontaviranomaisilla on riittävästi aikaa laatia prosessit ja tietojärjestelmämuutokset, joita uusi alkoholilakiin otettava lupamuoto edellyttää.

Vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa varattiin 375 000 euroa Valviralle tietojärjestelmäkehitykseen, joka liittyy alkoholin toimitusmyynnin mahdollistavaan alkoholilain muutokseen.

Lakimuutos lisää lupa- ja valvontaviranomaisten työtä, sillä uusi lupamuoto (toimitusmyyntilupa) edellyttää uutta lupaprosessia ja valvontaa. Lakimuutoksen myötä uusia viranomaismenettelyjä ja niiden edellyttämiä sähköisiä järjestelmiä ja valvonnan prosesseja on jo valmisteltu edellä mainituilla lisäresursseilla. Muuttuvan alkoholilain säännösten valvonnan pitää olla käytännössä mahdollista heti alkoholijuomien toimituksien alkessa.

Täten vuoden 2025 talousarviossa huomoidut Valviran ja aluehallintoviraston lisäresurssit alkoholilain muutoksen johdosta ovat perusteltuja, vaikka lakimuutos tulisi voimaan myöhemmin keväällä 2026. Vuoden 2026 talousarvioesityksessä lisämäärärahat sisältyvät uuden Lupa- ja valvontaviraston toimintamenomomenttiin 28.40.04.

Mikko Staff
Talousjohtaja